

Recensie

Slim!

De 4 sleutels voor een effectieve les

Auteurs:	Fred Kramer en Theo Wildeboer
Uitgeverij:	leuker.nu
Jaar:	2017
Pagina's:	155
ISBN:	9789463421379
Prijs:	25,95
Doelgroep:	leraren, begeleiders en leidinggevendenden in het basisonderwijs

Over de auteurs

Beide auteurs zijn bevlogen onderwijsdeskundigen die instructiegedrag tot hun kernactiviteit hebben gemaakt. Theo Wildeboer is onderwijskundige en op dit moment actief met scholing op instructie en het adviseren van (zeer) zwakke scholen bij verbetertrajecten. Hij ontwikkelde de 'Reflectiebox instructiegedrag' en schreef het boek *Slim!, 50 managementtechnieken om uw school te leiden*. Fred Kramer is senior-adviseur bij Triqs Educatief in Zwolle. Hij observeerde zo'n 1500 lessen op instructiegedrag en stond aan de wieg van de 'Vaardigheidsmeter Instructiegedrag'.

Inhoud

De subtitel verradt de bedoeling van de auteurs, namelijk meer leren in minder tijd, waarbij de belangrijkste aandachtspunten zijn terug te brengen tot vier vragen (sleutels), te weten:

- Stelt de leerkracht een scherp leerdoel in de les?
- Volgt de leerkracht 'de kortste weg naar Rome'?
- Stimuleert de leerkracht de actieve betrokkenheid van leerlingen?
- Stemt de leerkracht af op verschillen?

Aan elk van de vier sleutels is een hoofdstuk gewijd waarin praktijk en wetenschap (bijvoorbeeld Hattie en Marzano) elkaar ontmoeten. In de verschillende instructiemodellen die we kennen, staan vooral de fasen centraal. Wildeboer en Kramer zien dat veel scholen van mening zijn dat strikte toepassing van die fasen hét recept is voor een effectieve les. Het zijn, zo zeggen zij, niet de fasen die de effectiviteit bepalen, maar de directe instructie zelf. En die instructie kenmerkt zich door doelgericht werken, het aanleren van een aanpak, het versterken van het geloof in eigen kunnen en de afstemming op kindkenmerken (de vier sleutels).

De auteurs roepen leraren op om met dit model en deze vragen de les voor te bereiden, en begeleiders om hiermee het gesprek met leraren en team aan te gaan.

Naast het boek is er de 'Reflectiebox Instructiegedrag' en zijn er zogenoemde 'Tipkaarten'. Die kaarten zijn gebaseerd op de vier sleutels. Je kunt iedere week een tipkaart meenemen in de les, om zo de implementatie te versterken.

Wildeboer en Kramer: 'Wie de vier sleutels in handen heeft, kan slim en gecontroleerd sturen op verdiepend leren en hogere leeropbrengsten.'

Waardering

Al lezend constateer ik dat het in dit boek vooral lijkt te gaan om veel oude wijn in nieuwe zakken. Maar die oude wijnen zijn wel op een slimme manier met elkaar verbonden. De taxonomie van Bloom, afstemming, talentontwikkeling, het jonge kind en formatieve evaluatie hebben ook hun plaats binnen dit model gekregen. Dat maakt dit boek interessant.

Ik ben vooral bekend met het EDI-model dat ook beslist veel verder gaat dan alleen het hanteren van fasen. Het is voor mij hét model dat dient als kijkwijzer tijdens observaties en begeleidingstrajecten. Dit boek kan hier zeker iets aan toevoegen. Een soms net andere invalshoek, de tips, de praktijkvoorbeelden, de reflectievragen en niet te vergeten het hoofdstuk over leerkrachtvaardigheden kunnen de rugzak van de begeleider zinvol vullen.

Josje Jaasma

Meer weten?

Zie het inkijskexemplaar op www.leuker.nu/files/inkijk-slimdeviersleutels.pdf